

Nabídka programů ekologické výchovy pro podzim 2016

Milé paní učitelky a páni učitelé v mateřských a základních školách, nabízíme pro vaše žáky v období **září až listopad 2016** následující ekologické výukové programy. Vždy je zahrnuta nějaká hra, aktivita, tvoření, skládání, spojování atd., nebo je celý program jen praktický, názorný a vnáší do výuky nové poznatky, procvičení apod., neboť prožitky jsou naším hlavním nástrojem ve snaze podpořit v žácích zájem o životní prostředí a odpovědné chování. Délka trvání je obvykle 45 minut, uvnitř třídy, na školní zahradě nebo na vhodných místech v přírodě (např. v lese, u rybníka apod.). **Mimo školy a školky fungující v Litvínově a EVVO dny pro 9. třídy, jsou výukové programy zpoplatněny 300 Kč/45 min + cestovní náklady**

Těšíme se k vám i zveme do Scholy Humanitas na EVVO den (více témat + prohlídka školy), případně delší pobyt (škola v přírodě, tábor), ekovýlet nebo exkurzi.

Vaše Centrum ekologické výchovy Viana při Schole Humanitas v Litvínově, Ukrajinská 379, 436 64, tel. 476 111 226 nebo mobil: 773 569 142, viana@humanitas.cz, www.cev-viana.cz

Programová nabídka pro mateřské školy

Mraveneček

Děti si složí maxi mravence, aby si uvědomily, z jakých částí se skládá jeho tělo, odkud vedou nožičky, co vše má na hlavě a k čemu jednotlivé části slouží, že jsou i okřídlení mravenci. Formou hry se dozví o tom, kdo všechno žije v mraveništi, jak vypadá mraveniště pod zemí, jak se narodí malí mravenečci (sami budou zabalenými kuklami), co baští a co tak všechno dělají. Pochytají si housenky, postaví mraveniště společným sběrem jehličí (klacíky), okusí, jak se mravenci poznávají podle vůně atd.

Stateček

Jak to chodí na statku, skládání zvířecích rodinek a vydávání jejich hlasů je u tohoto tématu samozřejmostí. Děti rozhodnou, která zvířátka nám co dávají, nebo jak nám mohou posloužit, kde kdo na statku a jeho okolí bydlí, čím ho krmíme. Se zatoulaným kuřátkem se děti naučí rozlišit základní druhy obilí, při pohybové hře posbírají a vytrídí semínka různých plodin a složí příslušné rostliny. Odměnou bude pohráni si se stovkou figurek zvířátek a velkou plachtou statku a jeho polností.

Rákosníčkův rybník S dětmi se potopíme pod vodní hladinu, prozkoumáme, co žije na dně, kdo umí plavat, kdo koho loví a jak jsou vztahy provázané. Kromě velkých živočichů kolem vody se budeme věnovat zejména rybám – skládání ryb ze tří částí (hlava, trup, ocas), děti vyberou, co patří do rybníku a umístí na velkou plachtu s namalovaným rybníkem, poskládají puzzle dalších vodních živočichů (ptáci, vážka, rak, žába, kapřík) a koneckonců si sami uloví i velké ryby na magnet a naučíme se je poznávat. Vodní rostliny a problematika znečišťování vody nezůstanou opomenuty.

Lesní tajemství Při běhací hře děti vyberou ze spousty obrázků, která zvířátka v lese žijí, které tam těžko najdeme a umístí je na velkou obrázkovou plachtu do správného lesního patra. Povíme si k nim různé zajímavosti, jak to v lese vše funguje a to nejen mezi stromy a na lesních loučkách, ale také v půdě. Ke stromům přiřadíme jejich listy a plody, pohrajeme si s lesními plyšáky.

Včela Nejprve si děti poskládají velký model včely, správně přiloží hlavu, hrud', zadeček, všechny nožičky, křidélka, sosáček, žihadla, tykadla, kukátkem si vyzkouší, jak včely vidí a vnímají barvy. Povíme si, jak to žije v úlu, ukážeme plástev a všechny její zákoutí, včelařské potřeby. V další hře si shrneme, jakou práci zastávají dělnice, královna, trubci, čím krmí sebe i své larvičky, jak se larvy mění v kukly a dospěláky. Ochutnáme pylová zrna, očmucháme propolis a osaháme včelí vosk a povíme si, čím nám dále jsou včely užitečné. Dětičky si také zaběhají a na „louce“ posbírají spoustu pylových zrn tak jako včelky.

Výprava do odpadkového koše Ve školce se najednou objeví les plný odpadků, který tam nechali nějakí darebáci. Děti v soutěži vše posbírají na velkou hromadu, povíme si, kam správně odpad patří, jak se skládkuje, spaluje či jinak odpad využívá a především, že je potřeba tvorbu odpadů minimalizovat. Hromadu odpadků děti roztřídí do popelnic, upřesníme si, co tam opravdu patří a co ne, jak nakládat s biologicky rozložitelným, textilním, velkoobjemovým, nebezpečným odpadem, že např. léky, baterie a láhve se dají vrátit a znovu použít.

Zážitkové pobyty a školní výlety nebo školy v přírodě

Pobyty tzv. "na klíč" podle přání školy

Programy škol v přírodě

Tématické dny nebo výlety

Realizace zážitkových aktivit

Chcete vyrazit se svou třídou na několikadenní pobyt či do školy v přírodě? Nabízíme nově přípravu, tvorbu a realizaci školních pobytů tzv. „na klíč.“ S lektory CEV VIANA je možné domluvit požadovanou délku pobytu, obsahovou a programovou náplň, místo realizace a další náměty a nápady.

Kalkulace ceny pobytu, školního výletu nebo školy v přírodě je nutné předem konzultovat.

Programová nabídka pro cca 1. stupeň

Lesní tajemství Společně zavítáme do různých lesů přes všechny vegetační stupně, srovnáme lesy silně hospodářské s lesy přírodě bližšími, projdeme lesní patra a pomocí her si žáci zopakují, kdo lesa patří a kde bychom ho tam našli, jakou tam hraje úlohu, jak je navázán na další organismy. Samozřejmě se podrobně budeme věnovat stromům, lesním zvířecím rodinkách, poznávání hub, paroží a další pobytových značek.

Ze života hmyzu Poutavá prezentace zavede děti do tajů hmyzu, do jejich tělní skladby a funkcí zásadních orgánů. V detailu se podíváme na motýly, jejich vývojový cyklus, jaké mají vychytávky k úkrytu, úniku, jak mohou vypadat nebezpečně a bodlavě, čím jsou tvořeny obrazce na jejich křídlech. Podobně se zastavíme i u mravenců a žahadlového hmyzu – blízkých příbuzných. Děti složí puzzle, spárují samce a samice druhů s pohlavním dimorfismem, menší roztřídí modely hmyzu, uloví housenku, prohlídnou si entomologické sbírky, případně porovnájí zvuky vydávané rovnokřídlým hmyzem (kobylka vs. saranče vs. cikáda vs. cvrček).

Odpady Tak jako u školkových a druhostupňových dětí je téma podobné, avšak uzpůsobené věku a komunikaci žáčků. Je zaměřeno na zhodnocení, kde všude se odpady nacházejí, co jsou černé skládky, které složky životního prostředí znečišťuje běžný obyvatel, jak továrna atd., dále se probírá prevence, ale především praktickou formou třídění odpadu nejen na plast, papír, sklo, ostatní odpad, ale také nebezpečný, velko-objemný, stavební, povíme, kam s prošlými léky, akumulátory, jak kompostovat bioodpad, co patří do elektroodpadu, co se vozí do sběrných dvorů, sběren, co se dá vrátit do obchodu, dát do charity apod.

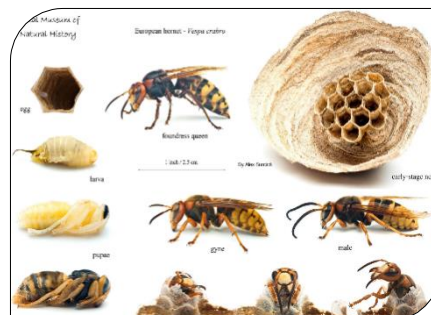

Statek Žáci toho mnoho vyprávějí při tomto výukovém programu, protože zvířátka z farmy má každý rád. Zopakujeme, kdo se jak jmenuje ve zvířecích rodinkách na statku, jaké vydávají zvuky, složíme si jejich těla z dílků „hlava, hrud“, ocas“, kde kdo bydlí, co nám dává a co se z toho dá vyrábět, přiřadí rostliny a jejich plody, výrobky, zahrajeme se na popelky a budeme třídit obilná zrna, přiřazovat exkrementy k jejich majitelům a další radostné činnosti ☺

Včela a žahadlový hmyz Včely jsou oblíbeným tématem. Létají všude kolem nás a žáky překvapí, že příbuzných včely medonosné u nás žije přes tisícovku. Nejen tedy na život, dovednosti, rituály, vývoj, tance včely medonosné se podíváme, ale zajdeme i do tajuplného parazitického života hrabalek, kutilek a dalšího žahadlového hmyzu často hnízdícího samotářsky v zemi nebo v dutinách dřeva. Děti budou mít k dispozici pestré obrázky (posloupnost vývinu včely), modely a další pomůcky, uvidí, ucítí včelí produkty, pylová zrna, která si pak také zkusí jako včely sbírat v pohybové hře.

Regionální exkurze

Těžba v
Krušných
horách

Proměny
Mostecka

Romantické
Českosaské
Švýcarsko

Tajemství
Českého
středohoří

Krásy Krušných
hor

Nejlepší učebnicí je příroda sama. Domluvte si pro svou třídu či třídní kolektiv jednodenní exkurzi ve vašem regionu. Nabídka témat je pouze inspirativní. Připravíme pro vás program dle vašeho přání a v místě okolí vašeho působiště. Doporučujeme však navštívit krajinu Českého středohoří či Českosaského Švýcarska nebo se podívat na rekultivované plochy v okolí Mostu.

Kalkulace ceny regionální exkurze nutné předem konzultovat.

Modelová ukázka realizace regionální exkurze „Proměny Mostecka“

Škola po dohodě s lektorem CEV VIANA zajistí autobus a společně vyberou témata a místa konání regionální exkurze, časovou a finanční náročnost aktivit. Exkurze „Proměny Mostecka“ může zahrnovat ukázkou realizovaných rekultivací (návštěvy míst: Matylda, areál Děkanického kostela, v ideálním případě výstup na Hněvín s možností rozhledu po regionu), ukázkou důvodů velkých proměn Mostecka (návštěvy vyhlídky u lomu Vršany – po dohodě, nebo návštěvu Podkrušnohorského muzea – po dohodě). Pro účastníky regionálních exkurzí můžeme zajistit pracovní listy a materiály potřebné k realizaci aktivit.

Programová nabídka pro cca 2. stupeň

Krajina jako puzzle

Krajinná ekologie vysvětlená s nadhledem pomocí leteckých fotografií, díky kterým jsou vidět více různé souvislosti v krajině. Probereme vrstvy a skladebné prvky krajiny a jejich význam z hlediska osídlení živými organismy, ochrany přírody, krajinného rázu atd. Žáci si zkusí porovnat různé krajinné mozaiky a zhodnotit strukturu a fungování krajiny, možnosti využití lidmi, zamyslet se nad estetickým působením, krajinným rázem atd.

Kudy vede evoluce

Na základně praktických příkladů se vydáme na cestu od vzniku života po současnost, na které poznáme základní principy hýbající vývojem rostlin, živočichů i člověka. Povídání bude zahrnovat témata jako přirozený a pohlavní výběr, výhody a nevýhody různých způsobů rozmnožování a dalších strategií při šíření organismů, jak vznikají nové druhy, co zajímavého jsou samečci schopni udělat pro svou samičku, aby ji zaujali apod. Prakticky se žáci pokusí sestavit evoluční sled vybraných druhů pomocí evolučního stromu a zahrají si na paleontology a z hromádek kostí složí různá zvířata.

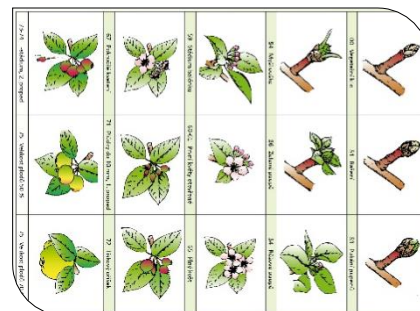
Obnova posttěžební krajiny

Těžební činností přicházíme o některé části krajiny, která se technickou a biologickou rekultivací navrácí zpět člověku k užívání, ale na druhou stranu zde vznikají i unikátní podmínky pro samovolný vývoj života. Vydejme se společně na tato místa s výskytem velmi vzácných a chráněných druhů. Žáci si mohou na 3D modelech zkusit práci rekultivačního projektanta a navrhnout, jak by měla nová krajina vypadat, lektor donese i vzorky hornin a půdy a žáci je pak přiřazují k řezu lomu, aby si zopakovali, v jakých vrstvách se nacházejí, kam během těžby a postupujících rekultivací cestují.

Fenologie Fenologie přivede žáky k poznání kalendáře přírody, uvědomí si, jak charakter počasí a roční období ovlivňují různé pochody a strategie jak u rostlin, tak živočichů. Složí si u několika druhů posloupnost jednotlivých fenologických fází (např. třešeň, jabloň, čáp, vlaštovka, kukuřice, pšenice), naučí se používat řeč fenologických značek a jak poznat fenologické jaro, léto, podzim a zimu, jak se počátky a délky trvání ročních období liší v různých oblastech a nadmořských výškách, k čemu se fenologické kalendáře využívají v praktickém životě např. zemědělců, alergiků nebo včelařů.

Potravní řetězce Každý se musí něčím živit. Jaké jsou typy potravních řetězců, jaká mají přizpůsobení predátoři k lovu, parazité a jaké naopak rostliny, aby se ubránily býložravcům, co je to potravní pyramida, jak se v ní hromadí škodlivé látky, kdo jsou producenti a jak pracují konzumenti, jaký je význam rozkladačů. To budou základní otázky tohoto programu. Děti si sestaví u několika druhů potravní pyramidy, pospojují hustou potravní síť.

Odpady Společně rozlišíme odpad podle jeho původu a vlastností. Na úvod si ve zkratce povíme, jaké složky životního prostředí znečišťujeme (odpadní vody, důlní odpady, znečišťování ovzduší, nemocniční, ze statků apod.), až se dostaneme k odpadu, tak jak ho nejdůvěrněji známe ze svých domácností. Natrénujeme jeho třídění k možnosti dalšího využití – papír, sklo, plast, kovy, nebezpečný a ostatní odpad, co patří a nepatří do kompostu, co se dá zpětně vrátit. Možná budou děti překvapeni některými výjimkami. Recyklaci si popíšeme u různých materiálů a třeba i děti samotné napadne, co z odpadu vyrobit při výtvarné činnosti nebo doma. A co se děje s netříděným a nebezpečným odpadem, to poví téma skládkování a spalování odpadu.

Ze života hmyzu Ukázka krásně pestrého a neuvěřitelného světa hmyzu, zejména motýlů, mravenců, žahadlového hmyzu. Seznámíme se s různými strategiemi, které se u hmyzu vyvinuly za účelem přežití, lepšího nalezení potravy, vhodného partnera atd. Děti se dozví, jak hmyz komunikuje, jak vnímá svět, poznají je po „hlase“, složí vývojovou řadu motýlů, budou mít za úkol najít k sobě samce a samici, kteří se u druhů s pohlavním dimorfismem liší, poskládají hmyzí puzzle, zahrají si na hmyzí špiony (aneb hra na kamufláž jako u hmyzu), prohlédnou si entomologické sbírky, prozkoumají modely jednotlivých vývojových stadií druhů s proměnou dokonalou i nedokonalou.

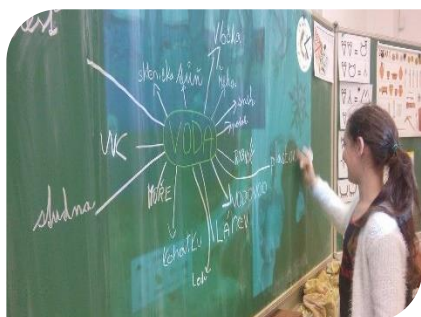
Lesní tajemství Jak by se mělo hospodařit ve zdravých lesích, co jsou to meliorační dřeviny, jací jsou lesní škůdci a další ohrožení lesa, pátrání po zvířatech pomocí jejich stopových a pobytových značek, význam mrtvého dřeva, hrabanky, dutinových stromů, poznávání stromů a jejich plodů, skládání zvířecích rodinek, paroží ke zvěři apod. Zkrátka výprava do tajů lesa a všech jeho souvislostí.

Voda a rybník

Program rozšíří dětem povědomí o významu vody, kde všude a v jakých skupenstvích ji najdeme, o koloběhu vody v přírodě, tak i ve světě lidí (zdroje, výroba a rozvod pitné vody, kanalizace a čištění odpadních vod v čistírnách klasických i kořenových). Samozřejmě se budeme zabývat vodními rostlinami a živočichy, skládat vývojové cykly vybraného vodního hmyzu a obojživelníků, stavět potravní pyramidy v rybníce (potoce), hrát si na vodní predátory a jejich kořist, rozlišovat, co můžeme u vody slyšet, jak zvýšit biodiverzitu kolem vody atd.

Nej, nej, nej Tipovací soutěž mezi obvykle třemi družstvy třídního kolektivu. Kdo bude blíž, nebo kdo se trefí přímo do rekordu – kdo je největší, nejsilnější, nejsmradlavější, kdo létá nejrychleji, kdo je nejdelší, kdo doskočí nejdál, kdo je nejmenší, kdo přečká nejextrémnější podmínky, kdo se dožívá nejvyššího věku. Tyto a další otázky si žáci tipnou, případně k výsledku budou pomoci nápověd dovedení a se zvířecími rekordmany změří své síly.

Projektové dny ve vaší škole

Atraktivní
program ve
vaší škole

Výběr vlastních
témat

Výběr z témat
CEV VIANA

Příprava
programu na
klíč

Připravujete pro svou třídu či školu projektový den? Využijte naší nabídky. Kolektiv lektorů CEV VIANA vám pomůže s tématy, s přípravou programu a obsahové náplně. K dispozici je pak celá škála připravených programů ekologického centra, které se u vás mohou realizovat.

Kalkulace ceny realizace projektového dne je nutné předem konzultovat

Environmentální den ve Schole Humanitas

Geologie, obnova krajiny, kompostování, pedologie

Vyberte si 3 vzdělávací moduly, které lze zařadit do environmentální výchovy na základní škole.

Geologie	Obnova krajiny	Kompostování	Pedologie	Monitoring vody
Arboretum u Scholy Humanitas	Mikroskopování	Nej, Nej, Nej	Toulky s GPS	

V rámci environmentálního dne vám nabízíme následující program

Varianta s obědem		Varianta bez oběda	
8:45	Příjezd do Litvínova ke Schole Humanitas	8:45	Příjezd do Litvínova ke Schole Humanitas
	Privítání v aule Centra bakalářských studií		Privítání v aule Centra bakalářských studií
9:10 – 9:55	1. modul	9:10 – 9:55	1. modul
10:05 – 10:50	2. modul	10:05 – 10:50	2. modul
11:00	Přestávka, prohlídka školy, OBĚD	11:00	Přestávka, prohlídka školy
12:05 – 12:45	3. modul	11:30 – 12:15	3. modul
13:00	Ukončení a odjezd	12:20	Ukončení a odjezd

Dendrologický park a mikroskopování

Doplňující informace

- Jednotlivé části projektového dne lze libovolně poskládat
- Všechny programy jsou určené pro žáky osmých až devátých tříd ZŠ – preferujeme a upřednostníme žáky 9. tříd
- Ideální počet žáků je 36. Žáci jsou rozděleni do 3 skupin. Každá skupina se zúčastní všech tří modulů.
- Nabídka platí do 31. 3. 2017

ENVIRONMENTÁLNÍ DEN JE REALIZOVÁN ZDARMA

Nabídka dlouhodobých výukových programů a pobytů v rámci udržitelnosti projektů realizovaných v minulých letech

Nové cesty v ekologické výchově v Sasku a Severních Čechách

- 4 návštěvy ve Vaší třídě

Ekologická měření v praxi - odborné kompetence žáků

- Několikadenní pobyty v přírodě na klíči
- vhodné jako škola v přírodě

Zemská trápení

Quo vadis deserta

Krušné hory

Já a budoucnost

GIS a GPS, ekologická mapování

Meteorologie

Vzdělávání pro zdraví

Astronomie

Kalkulace ceny dlouhodobého programu/projektu je nutné předem konzultovat.

Kompletní nabídky
CEV VIANA

Vše pod jednou
střechou

www.cev-viana.cz

aktuality

Nabídka pobytů s tématem les a lesní ekosystémy a voda a vodní ekosystémy v rámci udržitelnosti projektu Pestrý/BUNT, Přátelé biodiverzity v Krušných horách/Erzgebirge

Po stopách vody

• 3 nebo 5 denní pobyt

Tajemství lesa

• 3 nebo 5 denní pobyt

Témata

Mapování
vodních
toků

Určování
vodních
živočichů

Jakost a
kvalita
vody, vodní
monitoring

Péče o
vodní
ekosystémy

Lesní patra

Péče o les a
lesní
ekosystémy

Kdo žije v
lese

Lesy
Krušných
hor

Nastíněná témata jsou pouze střípkem našich možností. Na základě domluvy je možné témata do programu 3 nebo 5 denních pobytů přidávat/ubírat. Připravíme program pro Vaši třídu na klíč. Lektoři CEV VIANA zajistí pomůcky, výukový materiál, pracovní listy a další.

Pokud Vás naše nabídka zaujala, kontaktujte nás. Pro realizaci pobytových akcí je nutné domluvit přesné místo realizace, dopravu, ubytování a stravování nebo lektorné či zapůjčení potřebných pomůcek.

Aktivita byla v letech 2012 – 2014 realizována v rámci přeshraničního projektu Ziel3/Cíl3 s názvem Pestrý/BUNT, Přátelé biodiverzity v Krušných horách/Erzgebirge.

Soutěže CEV VIANA ve školním roce 2016/2017

FOTOGRAFICKÁ SOUTĚŽ – Kouzla vody 2017

Široká veřejnost

uzávěrka 28. 2. 2017

informace: www.cev-viana.cz

18. ročník fotografické soutěže pro širokou veřejnost. Fotografie je možné zasílat do několika kategorií (žáci 1. stupně ZŠ, žáci 2. stupně ZŠ a SŠ). Sledujte naše webové stránky.

KORESPONDENČNÍ SOUTĚŽ - Život kolem nás 2017

2 až 5 třídy ZŠ

start v lednu 2017

informace: www.cev-viana.cz

Pokračuje oblíbená korespondenční soutěž, které se zúčastnilo (v 9 ročnících) již několik tisíc účastníků z celého Ústeckého kraje. Korespondenční soutěž s ekologickou tematikou, se zajímavými úkoly, hádankami, doplňovačkami nebo křížovkami, testy či doplňovačkami bude startovat počátkem ledna 2017.

Soutěž byla v letech 2012 – 2013 realizována v rámci přeshraničního projektu Ziel3/Cíl3 s názvem Pestrý/BUNT, Přátelé biodiverzity v Krušných horách/Erzgebirge.

Europäische Union. Europäischer Fonds für regionale Entwicklung: Investition in Ihre Zukunft / Evropská unie. Evropský fond pro regionální rozvoj: Investice do vaší budoucnosti

VÝTVARNÁ SOUTĚŽ – Čtvero ročních dob 2017

MŠ a 1. třídy ZŠ

uzávěrka 28. 2. 2017

informace: www.cev-viana.cz

Soutěž nejen pro nejmladší účastníky. Rádi malujete? Inspirujte se (nejen) zimní přírodou! Podrobnosti k soutěži zveřejníme počátkem října 2016.

V PŘÍPADĚ ZÁJMU O SPOLUPRÁCI NÁS NEVÁHEJTE KONTAKTOVAT

Centrum ekologické výchovy VIANA
při Schole Humanitas
Ukrajinská 379,
436 64 Litvínov
Tel: 476 111 226

e-mail: viana@humanitas.cz, www.cev-viana.cz